

Markus Nyman
Släbi Ry

Kiipeilyä Ranskan Pyreneiden kupeessa

Kataloonian henkeä

Etelä Ranskan Languedoc Roussillonin maakunta sijaitsee Välimeren rannalla. Roussillonin maakunta rajoittuu lännessä Espanjan rajaan ja rajaa halkovaan Pyreneiden vuorijonoon. Idässä taas Marseille kuuluu jo seuraavaan maakuntaan.

Alueen historiaa leimaa voimakkaasti Roomalaisten jälki ja näkyvimpiä piirteitä ovat lukuisat linnoitukset, kirkot ja luostarit, joista varhaisimmat ovat peräisin 1100 -1200 luvulta. Missä Roomalaiset ovat olleet – siellä on myös viiniä. Roussillonin viinialueisiin tutustuu jokainen kiipeilijä tahtomattaankin, sillä useimmat lähestymispolut kulkevat viinitarhojen kupeessa.

Kataloonia oli voimissaan keskiajalla ja siihen kuului vuoteen 1659 myös Ranskan Pyrenees Orientalisin departementti. Katalonian pääkaupunkina oli ja on edelleen Barcelona – joskin nykyään kataloonia on enää Espanjan yksi maakunta. Itsenäisen Katalonian valtakautena Perpignan toimi Roussillon alueen hallinnollisen pääkapunkina ja idästä porttina Katalooniaan . Kataloonialaisuus henkii vieläkin voimakkaana Espanjan rajan tuntumassa, jossa Katalonian lippu näkyy useammin kuin Ranskan lippu.

Meillä on Leenan kanssa pieni tukikohta St.Cyprienissä n. 30 km rajalta. Täältä on viime vuosina lomilla sukkuloitu lähikallioille, mutta myös harrastettu surffausta, Pyreneillä haikkausta ja pyöräilyä.

Pyreneiden vuorten anti

Pyreneiden vuorijonot nousevat Colliuren historiallisen kylän kohdalta asteittain kohoten ”lakikorkeuteensa” n. 2900 metriin Perpignanin kohdalla. Alueen tunnetuin vuori on Pic du Canigou (2784 m) jolla on myös voimakas Katalooniaa yhdistävä rooli ja historia. Alueella on runsaasti upeita haikkaus- ja pyöräilyreittejä sekä mahdollisuus canjoneeraukseen sekä kumivene koskenlaskuun, mutta tietysti enneaikkea kiipeilyyn.

Sporttikiipeily

Vaikka alueella on paljon kallioita, ei niitä ole yhtä tiheään kuin esim Marseillen ja Monacon lähistöllä. Alue ei ainakaan vielä ole suuremmalti tunnettu ulkomaisten kiipeilijöiden piirissä joten siellä ei ole juurikaan ole ryysistä.

Tautavellin pääsektorin ensimmäisiä reittejä lukuun ottamatta kaikkialla saa kiivetä suhteellisen rauhassa.

Sporttikiipeily on täällä pääkiipeilymuoto. Toki Vingraussa ja Pierre Lysissä on trädilinjojakin, mutta me kun ollaan puhtaita sporttikiipeilijöitä, emme ole niitä kohteita sillä silmällä katsoneetkaan.

Kuten oheisesta kartasta käy ilmi on Roussillonin alueella kymmeniä kalliokohteita, joista me olemme lähinnä keskittyneet ”haravoimaan” niitä jotka ovat Perpignanista max. 1-1,5 h ajomatkan päässä. Toistaiseksi ollaan löydetty tähän kriteeriin sopivia kallioita n. 25 kpl jotka tarjoavat yhteensä n. 2000 reittiä. Tähän asti ollaan käyty n.15:llä kalliolla ja niistä suurin osa antaa aihetta uuskäyntiin. Vain 1-2 kallion kohdalla kertakäynti riitti.

Mihin vuodenaikaan?

Sää tällä alueella on yleensä lämmin ja leppoisa ☺, niin kuin välimeren rannalla kuuluukin olla. Pyreneiden tuuli ”Tramontana” voi kuitenkin olla ajoittain navakkakin. Tramontana muodostuu kun viileämpi vuorten ilma laskeutuu kohti lämmintä välimerta ja aiheuttaa joskus kovankin ilmavirtauksen. Tämä voi jonkin verran haitata kiipeilyä korkealla sijaitsevilla kallioilla ja avonaisilla multipitch reiteillä.

www.meteofrance.com on hyvä tietopankki Tramontan varalta.

Pyrenees Orientalis on Ranskan vähäsateisin alue, joten senkin varaan voi laskea jotain.

Alueella paras aika kiipeillä on kevät, alku kesä ja syksy. Viimeisten kahdenvuoden ajan on kiivetty Joulun aikaan, jolloin aurinkoisena päivänä lämpö nousee n.12 -16 asteen väliin. Vaikka aamut saattavat olla viileitä – on tunne kuitenkin kallioilla lämmin ja pitkähihaisella paidalla on pärjätty hyvin. Pilvipäivänä mikrofiisillä pärjää hyvin ja tulee ”kotoisen kesäinen olo” ☺. Sektoreista tietysti valitaan ne jotka osoittaa etelään ja niitä löytyy...

Keskikesällä (heinäkuu - elokuu) lämpö nousee useimmiten 25-32 asteen väliin, jolloin valitaan tietysti kallioiden varjosektorit. Tautavel on kesäkiipeilyssä aivan ihanteellinen. Joen oikealla puolella olevat sektorit (3 kpl) ovat varjoisia klo 13.30 asti ja vastaavasti vasemman puoleiset (4 kpl) klo 14.00 eteenpäin. Siinä välissä voi aina pulahtaa jokeen virkistäytymään ja homma taas jatkuu !

Myös alueen muilla kallioilla on varjo sektoreita riittämiin.

Olemme koonneet oheiseen taulukkoon lyhyen koosteen Pyrenees Orientales ja Auden departementtien kallioista, joissa olemme käyneet.

Etäisyys Perpignanista max 1-1,5h.

Kallio kohde	Reittejä	Max kiip. korkeus	Greidi ranking	Yleiskommentti	Tähtiä (oma arvio)
La Clape	>300	n.27 m	4, 5, 6, 7,	Runsaasti ja eri tyyp.	***
Vingrau	>200	n.120 m	5, 6, 7, 8	Helppoja ja haastavaa	****
Tautavel	>100	n.40 m	5, 6, 7, 8	Upeita eri tyyppin sekt.	****
Opoul	45	n.25 m	5, 6, (7)	Helppoja / koulukallio	**
Opoul "2"	18	n. 25 m	5, 6, 7	Pieni ja pippurinen	**
Georges desPierre Lys	>100	n. 200 m	5, 6, 7	Upea multipitch paikka !	****
Notre dam du Cross*	>100	n. 40 m	5, 6, 7,	Hieno paikka, 3 OK sektor	***
Tremenal*	>100	n.30 m	5, 6, 7	Ei meidän mieleen	*
Fauzan*	>100	n.30 m	6, 7	Haastava, palj.luolia !	***
Mauray	>100	n.30 m	4, 5, 6, (7)	Pienet sekt. / Hajallaan	**
Termes	50	n.60 m	5, 6, 7	Tosi hieno paikka >6b	***
Fontjoncouse	18	n.25 m	5,6,	Puuhastelua päiväksi	*

*) Topo "Minervois", jossa kaikki kolme kohdetta

Lisäksi lista alueen kallioista joissa EI vielä olla käyty, mutta taustaselvitysten perusteella varmasti tullaan käymään.

Kallio kohde	Reittejä	Max kiip.korkeus	Greidi"ranking"	Yleiskommentti
Le Landeyran	52	n.40 m	3,4,5,6,7	
Roquebrun	n.40	n.25 m	6,7	
La Tirouniere	25	n.35 m ?	7,8	
Cardou	n.60	n.150 m	4,5,6	Multipitch paikka
Saint Chinian	15	18 m	6,7	
Sorede / Ultera	30	70m	5,6,7	
Col de St Louis	100	40m	5-8a	

Alueen ehdottomat kiipeilyn herkut

TAUTAVEL pitää jokaisen alueella käyvän kokea ja nähdä. Täältä on löydetty esihistoriallinen -ihminen, joka eli 450 000 vuotta sitten. Kiipeilyalueen pääsektori sijaitsee juuri tämän ”Tautavelin luolamiehen entisen asumuksen” vieressä.

Lepopäivänä ?? Tautavelin museossa kannattaa käydä!

Pääsektorin kalliota halkoo joki, jonka muolemmipuolin on sektoreita. Mukava pulahtaa kiipeilyn päätteeksi jokeen – niin talvella kuin kesälläkin.

Tautavelin alueella on sektoreita jossa on luolien ympärillä olevaa kiipeilyä, tufa reittejä, negaa kun myös Släbi voittoista. Sektorit melko selvästi greidien mukaan, eli jotkut sektorit pääsääntöisesti 5c-6a, 6b-6c, ja 7a-8.

Useat hienot reitit ovat 30-40 m joten 70-80 m köydestä on etua.

Tautavelissa voi kiivetä jokaisena vuodenaikana. Kivilaatu vaihtelee sektoreittain harmaasta kalkkikivestä, ruskeaan kalkki- /hiekkakivi tyyppiin.

Lähestymiset ovat 5-15 min.

VINGRAU on aivan Tautavelin naapurissa ja sen alkusektorit ovat pääsääntöisesti släbikiipeilyä, osin 40m reiteillä, joten sama pätee täälläkin, 80 m köydestä on etua ! Loppusektorit ovat tasoltaan haastavampia, useimmat 6a+...6c ja 7a- 7b. Multipitsejä löytyy joitakin n. 80-120 m asti ja ne ovat tasoltaan 5c – 7a välillä.

Kallio on eteläsuunnassa, joten kevät, alkukesä, syksy ja talvi soveltuvat parhaiten kiipeilyyn. Keskikesällä tämä on liian kuuma paikka ja kiipeily on mahdollista vain aikaisin aamulla.

Vingrau on suhteellisen ylhäällä ja Tramontana puhaltaa tuntuvasti kun sille päälle sattuu. Sektoreille on lyhyet lähestymiset, alkusektoreille noin 5-10 min ja takasektoreille 15-20 min. Kivilaatu on vaaleata kalkkikiveä. Mahtavat näköalat Vingraun viinilaaksoon ja kylään sekä Canigou –vuorelle.

Bonusena Tautavelille ja Vingraulle on lisäksi samalla alueella sijaitseva Opoul ja Opoul 2. Kakki nämä kalliot ovat n. 5 – 10 min ajomatkan sisällä. Alueella on yhteensä n. 400 reittiä.

GEORGES des PIERRE LYS sijaitsee Quillan-kaupungin lähellä joen varrella. Tämä on pääsääntöisesti multipitch paikka, jossa useimmat reitit ovat 3-5:n kp:tä.

Vaikeusasteet ovat useille reiteille 5b/c -6b, mutta toisaalta löytyy myös haastavia 6b/c-7a reittejä. Osa pitkistäkin reiteistä sijaitsee heti tien / joen vieressä, jotka ovat osin edessä olevien kukkuloiden varjostamia – kesäkiipeilykin on mahdollista. Näille sektoreille mennään ylittämällä joki vaijereita pitkin (tyrolian). Kivilaatu vaaleata / selkeätä kalkkikiveä. Lähestymiset ovat suhteellisen lyhyitä n. 10-20 min. Topossa suositellaan 80-90 m köyttä, koska tietyt multipitsien laskeutuminen suhteellisen pitkällä väleillä.

Joella / koskella paikalliset yrittäjät tarjoavat seikkailupalveluita kumivene, kanootti, drafting ja canjoneering muodossa.

LA CLAPE sijaitsee Narbonnen vieressä, ja on tämän alueen suurin kiipeilypaikka. Clapen 6 sektoria ovat keskenään erillaista kiipeilyä, joskin mukavimmat sektorit ovat 2,4,5. Vaikka reittejä on yli 300, ei voi sanoa, että määrä korvaa laadun, mutta joukkoon mahtuu tietysti vähemmänkin kiintoisia elämyksiä.

Sektori 1 on valtaosin greidiltään 3-5 luokkaa, toki siellä on kymmenkunta 6a-6c tason reittiä. Sektori 6 on merimaisemallisesti hieno, mutta kivilaatu oli pientä ja terävää – ei ihan meidän mieleen. Silmä lepää maisemallisesti myös sektoreiden 4,5 reiteillä, useasta kohdasta näkyy sinisenä siintävä Välimeri ja viinilaaksot. Näiden sektoreiden alkuun tulee paikalliset viikonlopuisin ”retki kiipeämään” helppoja vitosen reittejä, joten ne on myös kiivetyn näköisiäkin. Lähestyminen onkin näihin vain n. 2-3 min. Useimmat 6a/6b-> reitit eivät ole enää kiillottuneita. Lyhyet lähestymiset 5-10 min.

Kivilaatu vaihtelee paljon sektoreittain, harmaasta kalkkikivestä ruskeaan hiekkakivi tyyppiseen / tufaan / onkaloita / ”nykerötä” ym.

Miten kannattaa matkustaa ?

Me ollaan useimmiten valittu lento Barceloonaan, josta autolla Perpignanin lähistölle, matkaa tulee n.170 km, ajassa n. 2-2,5h – suora ja hyvä maksullinen moottoritie (yht. n.20 €).

Muutamia kertoja ollaan lennetty myös Toulousin kautta, mutta sinne ei ole Suomesta suoria lentoja. Ajomatka on kuitenkin sama. Lentokenttä löytyy toki myös Perpignanista (mm. Ryan air) ja Carcassonesta, mutta toistaiseksi ei ole onnistuttu löytämään kohtuuhintaisia tai ajallisesti mukavia lentoja näihin kohteisiin.

Missä kannattaa asua ?

Jos suosii lähellä kallioita olevia pienkyliä - ovat Tautavel, Vingrau ja Opoul ”strategisesti” hyvillä paikoilla. Merenrannassa Leucate, Canet ja St.Cyprien (jossa meidän tukikohtamme on) ovat kaikki n. 30-45 min ajomatkan päässä Clapestä, Tautavel / Vingrau / Opoulista. Ainakin Tautavelissa on mukavan tuntuinen Camping alue. Niitä löytyy kyllä joka pitäjältä, parhaiten Googlaamalla paikallisen turisti-infon kautta. Hyvänä majoitusvaihtoehtona hotelleille on Interhome, jonka tarjoamia vaihtoehtoja löytyy useimmista a.o. paikoista.

Mistä TOPOT ?

Topojen hankinta on osoittautunut etenkin pienemmille kallioille melkoiseksi tieteeksi. Oheisen listan suuremmille paikoille tosin löytyy topoja, joihin löydät linkkejä Släbin sivuilta. www.slabi.net/matkat.html

Topoja saat:

1. Oheisesta kartasta suoraan – tai sitä kautta tilaamalla
<http://pagesperso-orange.fr/andre.berche.sudsportsnature/Pages/topoweb/sitesescalade.htm>
2. Ilmaisista nettilinkeistä tai nettikaupoista
Jotka myös löydät www.slabi.net/matkat.html
3. Osasta (kuten Termes, Opoul , Opoul 2) olemme saaneet sähköisen topokopion joka voidaan halukkaille edelleen toimittaa.
4. Perpignanin / Narbonnen Decatlonista tai paikallisista kirjakaupoista ja turisti-infoista.

Mitä tehdä lepopäivänä ?

Älä turhaan ryntää hakemaan sanakirjaa selvittääksesi ”lepopäivä” sanan merkitystä ☺. Kun sielu ja ruumis lepää kotvasen, voi loppuviikolla satsata tosi reitteihin !

3-4 päivän jälkeen olis hyvä huilata päivä – se ei ole mistään pois, vaan usein plussaa seuraaville 3:lle päivälle.

Perpignanin vanhakaupunki (1200-1300 luvulta) on mukava paikka vaikka vaan käppäillä kuten myös Ceret Pyreneiden rinteiden juurella. Coillure on lähellä Espanjan rajaa ja meren rannalla – paikka mistä Pyreneiden vuorijonot alkavat. Kylä on historiallinen, maailman kuulujen taiteilijoiden suosima paikka – erittäin hieno paikka ja hyviä Pitzoja !

La Clapen vieressä on Gruissan joka on pieni kaupunki pyöreällä saarella – näkyy 4:s sektorin rinteiltäkin. Menoa ja meininkiä riittäisi vaikka kuinka, mutta tarkoitushan oli viettää vain päivä vapaalla...

Jos sataa – vaikka ei todennäköistä – on Perpignanissa ihan OK sisäkipeilykeskus: <http://www.deversud.com/>

Bonne grimpe !

Markus Nyman